

EL PINCAT Un programa que inclou la Xarxa per la Convivència s'ha convertit en el referent d'intervenció social al nucli antic i a la ciutat

El progrés a foc lent de la convivència

TORTOSA O.M.J.

"El que potser trigarà més és que els habitants tornen a identificar-se amb la idea de ciutat compacta i social, caldrà esperar a verificar si la recuperació física dels espais comportarà, també, la recuperació social", opina l'arquitecte Antoni López. La Llei de barris, recer original del Pincat, tenia, en essència, una doble motivació, urbanística i social. Aquesta segona vessant no ha tingut a Tortosa, en un nucli antic amb una alta concentració de població d'origen estranger, una visibilitat tan concreta com la rehabilitació material d'alguns carrers. En qualsevol cas, diferents testimonis reconeixen que hi ha hagut una evolució positiva de les relacions entre cultures en els darrers anys, partint d'una situació d'efervescència dels prejudicis.

"Tota l'estona estem parlant com si fossen nous nadius encara i ja han tingut fills aquí...!" "A altres llocs ens ha passat que són més receptius i aquí costa molt: Imagina't això amb les immigracions! Aquí hi ha una acollida superficial, correcta, però no hi

ha un pas més". Eren opinions recollides en una monografia comunitària que el 2012 va preguntar a més de 500 persones de Tortosa quina era la seua percepció sobre l'estat de la convivència. La va realitzar un projecte d'"intervenció comunitària intercultural" que, finançat des del 2010 per la Fundació Bancària La Caixa, és avui la principal referència d'intervenció social al nucli antic i, en general, a tota la ciutat. Neus Miró, tècnica del projecte, forma part del nucli principal de l'equip comunitari, que coordina l'acció d'institucions (n'hi ha implicades unes 18, des de l'Ajuntament fins a la URV, incloent-hi sindicats, entitats privades del tercer sector social o la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca); recursos tècnics i professionals (un centenar d'efectius parcialment alliberats per les institucions); i ciutadania, al voltant del que s'anomena la Xarxa per la Convivència a Tortosa, un espai de trobada sense entitat jurídica. Es treballa en diferents línies: Habitatge, àmbit socioeducatiu (lleure i educació, però també necessitats bàsiques com l'alimentació), treball i ocupació, espai públic i salut



Gent caminant pel carrer del Bisbe Aznar, a la porta del nucli antic. / N.C.

comunitària.

S'han fet accions que il·lustren bé el rendiment de la idea. "Quan el 2012 es van eliminar les beques a les famílies per als campus d'estiu, ho vam resoldre afegint monitors voluntaris als campus dels diferents clubs i entitats i augmentant així la ràtio d'infants; i vam guanyar, a més a més, el benefici de la interculturalitat", conclou Miró. També s'ha desenvolupat un aplica-

tiu per a mòbils que recull tota l'oferta formativa de la ciutat; s'ha promogut la recollida conjunta d'aliments per part de les diferents entitats que abans ho feien per separat; i s'ha ampliat l'oferta de menjadors escolars a l'estiu. Hi ha previst un pla per intentar implicar les famílies, a través d'ajuts, en la millora de l'habitabilitat d'alguns edificis, una qüestió especialment sensible al nucli antic. Miró, que destaca que allò més

important és "la manera de fer conjunta", considera que el grau d'implicació de les institucions ha estat creixent, tot i que reconeix la necessitat que no hi haja un acomodatament en les fórmules de voluntariat.

Tortosa és una de les 39 ciutats de l'Estat amb programa d'intervenció comunitària on els fruits estan sent més positius. Fins i tot el nas ho ratifica. "El 2012 hi havia un punt d'hostilitat important respecte a allò diferent: "La culpa del que em passa a mi és de l'altre". Ara sembla que la convivència és més natural", opina la tècnica, que ho il·lustra: "Generar punts de trobada fa que algú s'adone que a la veïna amb el mocador al cap li preocupa el futur dels seus fills com a ella". L'exemple més tangible de l'acció de la Xarxa per la Convivència seria l'ArtXiBarri, una jornada de cultura i art al carrer que es fa anualment i aplega veïns del nucli antic procedents de diferents cultures.

L'objectiu de tot plegat seria evitar que, com encara passa, moltes famílies que progressen econòmicament decidisquen abandonar el barri. ■